

munten en inscripties), de manier waarop Nero aan zijn einde kwam, en ten slotte het voortleven van Nero's herinnering van na zijn dood tot de dag van vandaag. Het laatste hoofdstuk vormt de conclusie en tracht alle vaststellingen van het boek samen te brengen tot een globaal beeld van keizer Nero.

Het boek sluit af met een appendix waarin het antieke bronnenmateriaal kritisch wordt geëvalueerd, een lijst met zo'n 200 namen uit de oudheid die in het boek voorkomen, de eindnoten en een indrukwekkende bibliografie. Zoals we dat van het Davidsfonds gewoon zijn, heeft de uitgave een verzorgde vormgeving. Ze is rijkelijk voorzien van zwart-witillustraties, niet alleen van antieke beelden, munten en inscripties, maar ook van meer recente afbeeldingen die met Nero te maken hebben.

Sam Van Overmeire

Nero

Drie gezichten van een populaire keizer

Davidsfonds, Leuven, 2013

Paperback, 236 blz.

ISBN 978 90 5826 968 3

€ 27,50

www.davidsfonds.be

Alexander en Darius

Bespreking door Joeri Facq

Hij is de geschiedenis ingegaan als een van de grootste, misschien wel de allergrootste generaal aller tijden: Alexander III 'de Grote', de in 356 v.C. geboren zoon van de Macedonische koning Philippus II, die na de dood van zijn vader in 336 v.C. aan de macht kwam en bij zijn (mysterieuze) dood in 323 v.C. een wereldrijk had gesticht dat in de geschiedenis zijn gelijke niet kent.

Alexander had een bijzondere bewondering voor Achilles, de grote Griekse held die door Homerus lofprijzend wordt beschreven en van wie Alexander volgens bepaalde tradities mogelijk afstamde. Net zoals met zijn grote voorbeeld was gebeurd, hoopte ook Alexander op vereeuwiging van zijn naam en daden in de literatuur: een wens die werd verhoord, getuige daarvan de ontelbare geschriften die er in de loop der eeuwen over hem zijn verschenen.

Dat de persoon van Alexander uitgroeide tot legendarische proporties en dat zijn naam zich tot in de verste uithoeken van de toenmalige wereld verspreidde, hoeft niet te verbazen: hij was een politiek en militair genie dat de westelijke en de oostelijke wereld met elkaar verenigde, hij bezat een superieur militair inzicht en een overrompelende krijgstechniek, en hij wist als geen ander de plaatselijk beschikbare infrastructuur uit te buiten. Niettemin verliep de verovering van Perzië niet zonder slag of stoot.

Na zijn dood werd zijn gigantische rijk opgesplitst, tot de Romeinen in de 2e eeuw v.C. aan de gedeeltelijke hereniging ervan zouden beginnen (de prestatie van Alexander zouden ze evenwel nooit evenaren). Terwijl hij zelf enorm opkeek naar Achilles, diende Alexander later als voorbeeld voor Romeinse heersers als Julius Caesar en de keizers Traianus en Septimius Severus.

Het is moeilijk te bepalen of de overgeleverde literatuur een correct dan wel een gekleurd beeld geeft van de 'echte' Alexander de Grote. Gelukkig zijn er ook andere bronnen beschikbaar (documenten op klei, bast en leer) uit verschillende delen van het Perzische Rijk. Het is met die veelheid van bronnen dat zes auteurs aan

de slag gaan in het eerste deel van het boek *Alexander en Darius*, dat volledig gewijd is aan de historische Alexander. Daarin wordt eerst een beeld geschetst van het Perzische Rijk voordat Alexander aan zijn verovering ervan begon. Vervolgens gaat het over Alexanders militaire prestaties en de context waarin hij die kon verrichten, het spijkerschriftmateriaal over Alexander dat afkomstig is uit Babylonië, het oosterse koningschap van Alexander, de afbeelding van Alexander en Darius op het beroemde mozaïek uit het Huis van de Faun in Pompeii (thans in het Nationaal Museum in Napels) en ten slotte de vrouwen die een rol speelden in het leven van Alexander.

Naast deze historische en literaire Alexander is er ook een legendarische Alexander de Grote, zoals die wordt weergegeven in de vele Alexanderromans. Daarover gaat het hele tweede deel van het boek, waarin acht varianten van het thema worden behandeld: de Griekse, de joodse, de Egyptische en de Arabische Alexanderroman, Alexander in het Perzische *Boek der Koningen* (11e eeuw), een Byzantijnse Alexanderroman, de *Alexandreis* van Walter van Châtillon (12e eeuw) en Alexander als Dionysus in Louis Couperus' *Iskander* (20e eeuw).

Alexander en Darius bevat voorts een katern van 32 pagina's met kleurenillustraties. Het boek eindigt met een chronologisch historisch overzicht van Alexanders leven en militaire prestaties, en met een uitgebreide bibliografie. Het is het eerste deel in de *Zenobiareeks*, die Uitgeverij Verloren publiceert in samenwerking met de Stichting Zenobia.

Diederik Burgersdijk, Wouter Henkelman, Willemijn Waal (red.)

Alexander en Darius

De Macedoniër in de spiegel van het Nabije Oosten

Uitgeverij Verloren, Hilversum, 2013

Paperback, 267 blz.

ISBN 978 90 8704 383 4

€ 25,00

www.verloren.nl

Sicilië in de oudheid

Bespreking door Joeri Facq

Als tweede deel in de *Zenobiareeks* van Uitgeverij Verloren verscheen het boek *Sicilië in de oudheid* van de Leidse oudhistoricus Henk Singor. Sicilië heeft in de geschiedenis van het Middellandse Zeegebied een belangrijke rol gespeeld op politiek, economisch, cultureel, religieus en filosofisch vlak. Het eiland werd beïnvloed door de Feniciërs, de Grieken, de Carthagers en ten slotte de Romeinen.

In dit boekje krijgt de lezer vooral een beknopt overzicht van de politieke geschiedenis van Sicilië, waarbij de andere domeinen slechts in beperkte mate aan bod komen. De auteur heeft zich ook toegespitst op de periode dat Sicilië nog geen onderdeel uitmaakte van het Romeinse Rijk, omdat er op dat moment een einde kwam aan de zelfstandigheid en dus aan de eigen politieke geschiedenis van het eiland.

Het werk is chronologisch opgevat en bestaat uit zeven hoofdstukken. Hoofdstuk 1 behandelt de oorspronkelijke bevolkingsgroepen van Sicilië en de eerste contacten met de Griekse wereld. Hoofdstuk 2 gaat over de Griekse kolonisatie in de achtste en zevende eeuw v.C. (de stichting van verschillende steden, hun militaire en sociale positie en hun verhouding tot de moedersteden). In hoofdstuk 3 wordt het archaische Sicilië besproken. In hoofdstuk 4 komen de democratie en de tirannie in de vijfde eeuw v.C. aan bod, waarbij span-